

II Semester B.B.A. Examination, May 2016

(F + R) (CBCS) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE – SANSKRIT – II

Dashakumara Charitam (6th Ucchvasa) Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

*Instructions : 1) Answer either in Sanskrit/Kannada/English.**2) Answer Q. Nos. I and VI in Sanskrit only.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुतः :

(1×10=10)

स्तरीयादृष्टुरव्यव्यु श्रीमि वर्तमः

Select the correct answer :

1) दशकुमारचरितं केन विरचितम् ?

- 1) कालिदासेन 2) सुबन्धुना 3) व्यासेन 4) दण्डिना

2) मित्रगुप्तः कुत्र गतवान् ?

- 1) दिल्लीनगरं 2) काशीपुरं 3) दामलिप्रनगरं 4) त्रिपुरं

3) सुहृदेशस्य राजा कः ?

- 1) तुङ्गधन्वा 2) सोमधन्वा 3) मित्रगुप्तः 4) चारुहासः

4) विन्ध्यवासिनीं तुङ्गधन्वा किं प्रार्थितवान् ?

- 1) वरद्वयं 2) शरद्वयं 3) अपत्यद्वयं 4) राष्ट्रद्वयं

5) कन्दुकावत्याः सखी का ?

- 1) चन्द्रसेना 2) रत्नसेना 3) चित्रसेना 4) भीमसेना

6) त्रिगत जनपदे कति वर्षाणि न वर्षा अभवत् ?

- 1) नव 2) चतुर्दश 3) द्वादश 4) दश

7) गृहिणः प्रियहिताय किम् ?

- 1) धनं 2) वृत्तिः 3) दारगुणाः 4) गृहं

8) काशी नाम नगरी कुत्र अस्ति ?

- 1) द्रविडेषु 2) आर्येषु 3) उत्तरप्रदेशेषु 4) नलन्देषु

9) श्रेष्ठिपुत्रस्य नाम किम् ?

- 1) धैर्यकुमारः 2) सुकुमारः 3) पुष्पकुमारः 4) शक्तिकुमारः

10) गृहगुप्तः कः ?

- 1) नाविकपतिः 2) धनपतिः 3) गृहपतिः 4) वित्तपतिः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखतः । अनुवाद एवं विवरणः

(2x10=20)

ଏରଥୁ ପ୍ରଶ୍ନଗ୍ରହଣ ହେଉଥିଲା :

Answer any two questions :

1) दण्डिनः देश-काल-कृतयः – जीवितं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

द०८५०८० द०९९८० का, कृतिगलू कागू जीवनपन୍ଦୁ କୁରିଠୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ବରେଣ୍ଟିରି

Write an essay on place, time, works and life of Dandin.

2) गोमिनीवृत्तान्तं वर्णयत ।

गୋମିନୀ ପ୍ରକାଶନରେ ପଢିଲାକି

Narrate the story of Gomini.

3) किं दुष्करं साधनं ? प्रज्ञा इति वाक्यं नितम्बवतीकथा द्वारा समर्थयत ।

किं दुष्करं साधनं ? प्रज्ञा ॥१०॥ ପାଦକାଳୀନ ପଦାର୍ଥରେ ପଢିଲାକି

Justify the line किं दुष्करं साधनं ? प्रज्ञा by narrating the story of Nitambavati.

III. गद्यभागस्य अनुवादं कुरुतः

(1x12=12)

ଗଦ୍ୟ ଭାଗପନ୍ଦୁ ଅନୁଵାଦିଃ :

Translate the following prose passage :

1) स चोत्सवः कन्दुकोत्सवनामाऽस्तु । ततोऽल्पीयसा कालेन राज्ञः प्रियमहिषी मेदिनी नामैकं पुत्रमसूत ।
समुत्पन्ना च एका दुहिता । साऽद्य कन्या कन्दुकावती नाम सोमपीडां देवीं कन्दुकविहारेणाशथ
यितुमागमिष्यति । तस्याऽस्तु सखी चन्द्रसेना नाम धात्रेयिका मम प्रियाऽसीत् । सा चैषु दिवसेषु
राजपुत्रेण भीमधन्वना बलवदनुरुद्धा ।

अथवा/OR/ଉଦ୍ଧବ

2) अस्मिन्नेव क्षणे नैकनौकापरिवृतः कोऽपि मदुरभ्यधावत् ।

अबिभयुर्थवनाः । तावदतिजवा नौकाः श्वान इव

वराहमस्मत्पोतं पर्यस्तसत । प्रावर्तत च संप्रहारः ।

पराजायिषत यवनाः । तानहमगतीनवसीदतः

समाश्वास्यालपिषम् – ‘अपनयत मे निगडबन्धनम् ।

अयमहमवसादयामि वः सप्तान्’ इति ।

IV. द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखतः

(2×2½=5)

या वृद्धादर्श एवं नमूने कुरितु छपेण्ट भरेयिरः

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) कथा
- 2) कोशदासः
- 3) शक्तिकुमारः
- 4) कन्दुकोत्सवः ।

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भ विवृणुतः

(2×4=8)

या वृद्धादर्श एवं नमूने वा कृग़िगें संदर्भ संहिते विवरिसि:

Annotate **any two** of the following sentences :

- 1) अतिष्ठत्वा सा सद्य एव मम हृदये ।
- 2) 'प्रक्षिपैनं सागे' इति ।
- 3) 'कनिष्ठभार्या धूमिनी श्वो भक्षणीया' इति समकल्पयन् ।
- 4) किमियं लक्ष्मीः ? न हि न हि ।

VI. संस्कृतभाषायामेव उत्तरं लिखतः

संज्ञाते भाष्यं यत्तु उत्तरिसि:

Answer in Sanskrit only :

- a) पश्चानां विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासनाम लिखतः

(5×1=5)

एवं विग्रहवाक्यव्याप्तिः भरेद्य समासद व्याप्तिः भरेयिरः

Dissolve the compounds of **any five** and name the Samasa :

- 1) पीताम्बरः
- 2) रामलक्ष्मणौ
- 3) उपनगरं
- 4) विप्रधनं
- 5) असत्यं
- 6) पञ्चरात्रं
- 7) कृष्णसर्पः
- 8) राजपुरुषः ।

b) द्वयों प्रयोगं परिवर्तयतः :

(2×2½=5)

ಎರಡರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ:

Change the voice of **any two** of the following :

1) रामः फलं खादति ।

2) सीतया पत्रं लिख्यते ।

3) तेन धाव्यते ।

VII. इदं गद्यभागं कन्नಡभाषायां आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदतः :

(1×5=5)

ಈಗಳು ಭಾಗವತನ್ನು ಕಂಡುಧರಲ್ಪಿ ಅಥವಾ ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ:

Translate the following prose passage into Kannada or English :

कश्चित् शृगातः स्वेच्छया नगरोपान्ते भ्रामयन् नीलीभाण्डे पतितः । ततः उत्थाय बहिर्गन्तुमशक्तः आत्मानं मृतवत्प्रदर्शस्थितः । अथ नीलीभाण्डस्वामिना रजकेन मृत इति मत्वा तस्मादुत्थाण्य द्वरेविसर्जितः पलायितः । ततोऽसौ वनं गत्वात्मानं नीलवर्णमालोक्य सर्वान् शृगालानाहूयावोचत् - 'अहं भगवत्या वनदेवतया स्वहस्तेनारायणराज्ये सर्वोषधिरसेन अभिषिक्तः । तदद्यारथ्य वनेऽस्मिन् ममाज्ञया सर्वे व्यवहाराः कर्तव्याः' इति ।